

MEERJAREN BELEIDSPLAN

2025 – 2030

**Culturele Algemeen Nut Beogende Instelling
(Culturele ANBI)**

STICHTING RURA

ROERMOND

INLEIDING

De Stichting Rura werd op 2 januari 1963 opgericht als Stichting Oud Roermond, genaamd Rura. Bij notariële akte van 6 mei 1983 werden de statuten aangepast en luidde de naam van de stichting voortaan Stichting Rura.

De stichting telt bij het schrijven van dit beleidsplan ca. 600 vaste donateurs, welke zich verplicht hebben om jaarlijks een donatie te doen van tenminste € 32,50.

Ooit begon de stichting met 250 donateurs, groeide tot ruim 900 omstreeks 1985, waarna een gestage teruggang inzette. Oorzaak is vooral de hoge gemiddelde leeftijd van de donateurs, terwijl allerlei activiteiten om nieuwe donateurs te werven, tot heden te weinig reacties opleverden om de afmeldingen te compenseren.

Tot 2007 werd in de bestuursvergaderingen van de Stichting Rura het beleid van de stichting voor de korte en middellange termijn vastgesteld en vastgelegd in de notulen. Op basis van de voorwaarden van de belastingdienst, verbonden aan de status van Culturele Algemeen Nut Beogende Instelling (Culturele ANBI) werd het noodzakelijk een (meerjarig) beleidsplan te schrijven. Dit plan werd op basis van eerdere besluitvorming geschreven en na goedkeuring door het bestuur, vastgesteld in de bestuursvergadering van de Stichting Rura dd. 28 februari 2011. Het plan werd gehanteerd gedurende de periode 2011-2016.

Er volgden nog twee plannen tot 2024 zodat een nieuw beleidsplan met het verstrijken van deze periode noodzakelijk werd. Dit werd vastgesteld in de bestuursvergadering van de Stichting Rura op 11 februari 2025 en zal gedurende een periode van 5 jaren (2025-2030) leidraad zijn. In deze periode zal het plan waar nodig bijgesteld worden aan actuele ontwikkelingen, zodat het een “up to date”-karakter bewaart.

1. Stichting Rura Roermond

1.1 ALGEMENE GEGEVENS

Correspondentieadres algemeen	: Postbus 118, 6040 AC Roermond www.rura.nl, info@rura.nl
Correspondentieadres inz. financiën	: Schuitenbergh 5, 6041 JG Roermond frankslenders@home.nl
IBAN	: NL41 RABO 0131 2049 12
Akte van oprichting	: 02 januari 1963
Inschrijving Kamer van Koophandel	: nummer 410 66 099
Fiscaal nummer	: 8026.78.324

1.2 CULTURELE ANBI

Per 01 januari 2008 is de Stichting Rura te Roermond door de Belastingdienst aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) en per 01 januari 2012 bovendien als Culturele ANBI. Hierdoor zijn giften extra aftrekbaar voor de belastingen.

Nadere informatie inzake aftrekbaarheid van giften en andere belastingvoordelen verbonden aan het doen van giften aan een ANBI-instelling vindt u onder:
www.belastingdienst.nl/anbi.

1.3 DOELSTELLING

Conform statuten luidt de doelstelling der stichting:

1. De stichting beoogt niet het maken van winst en stelt zich ten doel het behoeden van de uit oogpunt van geschiedenis en/of kunst waardevolle objecten, zowel van roerende als van onroerende aard, in Roermond en omgeving.
2. De stichting tracht dit doel te bereiken door:
 - a. het bevorderen van de instandhouding en uitbreiding van de verzamelingen op archeologisch, historisch, folkloristisch, numismatisch, bouwkundig en schilderkundig gebied, alsmede het bevorderen van de instandhouding van uit bovenvermeld oogpunt van waarde te achten objecten in de gemeente Roermond;
 - b. het geven van adviezen en van materiële en/of financiële hulp ter realisatie van voormeld doel;
 - c. het houden van lezingen en/of tentoonstellingen waardoor de belangstelling voor de onder a. genoemde gebieden bij het publiek wordt opgewekt of gestimuleerd;
 - d. het verzorgen en/of steunen van uitgaven op die gebieden;
 - e. andere wettige middelen, die het bestuur van de stichting geschikt voorkomen.

Het bestuur onderschrijft anno 2025 deze doelstelling ten volle en handelt conform.

1.4 BESTUUR

De statuten stellen het minimale aantal bestuursleden op vijf. Momenteel telt het bestuur 8 leden, maar het ligt in het voornemen om dit aantal uit te breiden tot tenminste 9 personen.

Alle bestuursleden verrichten hun taken zonder enige vergoeding.

Samenstelling bestuur:

Voorzitter	: De heer J.F.J. de Vries Ringoven 20, 6042 KC Roermond
Secretaris	: De heer J.A.H.F. van Munnich Wevelaakweg 11, 6049 LP Herten
Penningmeester	: De heer F.P.J. Slenders Schuitenberg 5, 6041 JG Roermond
Leden	: De heer Drs. J.H.J. Heemels Kloosterwandstraat 111, 6041 HJ Roermond Mevrouw Ing. S.E.M. Kennis-Smeets Dirksbergerweg 10, 6045 EV Roermond De heer Drs. J.M. Lemmens Lynestraat 14, 6135 EB Sittard Mevrouw S.M.P. Mouchart Burgemeester Bongaartslaan 39, 6097 DH Heel De heer R.P.M. Roosjen Achter de Cattentoren 93, 6041 DZ Roermond

1.5 MEDEWERKERS

Onder het bestuur ressorteren enige werkgroepen en vrijwilligers:

1. De redactie van het jaarboek, getiteld "Spiegel van Roermond".
De leden van de redactie ontvangen geen enkele vergoeding
2. De werkgroep archeologie.
De c.a. negen (wisselende) leden van de werkgroep ontvangen geen enkele vergoeding.
Voor deze vrijwilligers is een zgn. vrijwilligers-ongevallen-verzekering afgesloten.
3. Voorheen bestond een werkgroep kruisen en kapellen. Deze bestaat thans niet meer als zodanig, maar een enkel voormalig lid is als vrijwilliger oproepbaar.
4. Voor de St. Jozef-kerk is één vrijwilliger verantwoordelijk voor dagelijks toezicht, openstelling, schoonmaken, klein onderhoud, etc.; hij/zij treedt in feite op als beheerder. Hij/zij ontvangt hiervoor een vrijwilligersvergoeding welke ruim onder de norm van de richtlijnen/voorwaarden van de belastingdienst ligt.
Ook voor deze vrijwilliger is een vrijwilligers-ongevallen-verzekering afgesloten.

5. Voor de Synagoge en patiotuin zijn enkel vrijwilligers verantwoordelijk voor toezicht, schoonmaken, klein onderhoud e.d.
De vrijwilligers werken zonder enige vorm van vergoeding. Ook voor deze vrijwilligers is een vrijwilligers-ongevallen-verzekering afgesloten.
Openstelling en rondleidingen worden verzorgd door de gidsen van de VVV Midden-Limburg en sporadisch door vrijwilligers van “Rondje Roermond”.

1.6 BELONINGEN-BELEID

Alle bestuursleden verrichten hun werkzaamheden zoals hiervoor gesteld, zonder daarvoor enige vergoeding te ontvangen. Slechts bij speciale gelegenheden en bij hoge uitzondering kan het bestuur besluiten een onkostenvergoeding toe te kennen.

Het bestuur kan zich laten bijstaan door adviseurs en medewerkers/vrijwilligers. Ook deze zullen steeds hun diensten beschikbaar stellen, zonder daarvoor enige vergoeding te ontvangen.

2. Werkzaamheden der Stichting

2.1. ROERENDE OBJECTEN

Veelal onverwacht worden objecten op de markt, dan wel direct aan de stichting aangeboden, welke voldoen aan de in de doelstelling onder 2.a genoemde criteria. Per geval beoordeelt het bestuur de mate van belang en de noodzakelijke investering ter verwerving van dit object/deze verzameling. In de overwegingen wordt meegenomen of er onmiddellijk of op termijn mogelijkheden zijn om dit object/deze verzameling tegen aanschafprijs over te dragen aan derden i.c. musea, gemeentelijke overheid e.d.

Na verwerving worden de objecten/verzameling:

- a. tegen kostprijs, dus zonder winst oogmerk doorverkocht aan musea, gemeentelijke overheid e.d.
- b. in bruikleen afgestaan aan openbare instellingen als musea, gemeentehuis, bibliotheek, kerken e.d.
- c. tentoongesteld in eigen ruimten van de stichting
- d. tegen de symbolische prijs van € 1,00 (i.v.m. duidelijkheid eigendomsrecht) verhuurd aan derden. Momenteel betreft dit:
 - een portret van musicus Max Guillaume ter beschikking gesteld aan het Theaterhotel “De Oranjerie” t.b.v. de Max Guillaume-zaal;
 - een Maria-beeld ter beschikking gesteld aan de R.K. parochiefederatie Roermond Oost t.b.v. de H. Tomaskerk in de Roermondse wijk Donderberg

Objecten/verzamelingen die de stichting door schenking verwerft worden eveneens aldus behandeld.

2.2. ONROERENDE ZAKEN

In principe streeft de stichting het verwerven van onroerend goed niet na. Slechts wanneer objecten zonder enige economische waarde, maar met een historische belang voor de gemeente Roermond verloren dreigen te gaan, kan het bestuur besluiten tot koop of het aangaan van een gebruiksovereenkomst, ten einde het behoud van het object te waarborgen.

Navolgende objecten heeft de Stichting Rura in eigendom:

- a. St. Jozef-kerk met ondergrond in de Roermondse buurtschap “De Weerd” aangekocht voor Hfl. 1,00 van het Bisdom Roermond
- b. Devotiekerk met ondergrond nabij het voormalig Ursulinen-klooster aan de Steegstraat te Roermond aangekocht voor Hfl. 1,00 van de LLTB
- c. Restant van de Roermondse vestingwerken, plaatselijk bekend als de Cattenoren met ondergrond en aanpalende strook grond tot aan kantoortoren, gelegen aan de Wilhelminasingel te Roermond, aangekocht voor Hfl. 1,00 van de LLTB
- d. Wegkruis met ondergrond aan de Marktstraat, hoek Broekveeweg te Merum-Herten, gemeente Roermond, geschonken door erven Teuwen

Navolgende objecten heeft de Stichting Rura in bruikleen voor onbepaalde termijn, met de verplichting tot onderhoud:

- e. Synagoge aan de Hamstraat te Roermond
- f. Wegkruis aan de Minderbroedersstraat te Roermond

Navolgende objecten heeft de stichting (nog) niet formeel in eigendom of bruikleen, maar beheert en onderhoudt deze:

- g. Alle zgn. putkerken in de Roermondse binnenstad, met uitzondering van de Mariakerk in de Luifelstraat die in bezit is van de gemeente Roermond
- h. Wegkruisen in de gemeente Roermond waarvoor niemand verantwoordelijkheid neemt. Hier betracht Rura tegenwoordig, anders dan in het verleden, terughoudendheid omdat het aantal wegkruisen in de gemeente relatief hoog is en deze helaas regelmatig beschadigd raken, veelal door baldadigheid. Het ontbreekt Rura aan middelen en sponsors om herstel telkens opnieuw te financieren.

Voor het onderhoud van putkerken en wegkruisen zijn er momenteel geen vrijwilligers (meer) beschikbaar. Het streven is om nieuwe vrijwilligers aan te trekken en deze in teamverband verantwoordelijk te maken voor het onderhoud. Helaas is de praktijk in deze weerbarstig en is het moeilijk om vrijwilligers te vinden voor dit werk op structurele basis.

De St. Jozef-kerk (a) en de devotie-kerk (b) verkeerden in staat van verval. De eigenaren waren bereid de objecten tegen een symbolische prijs over te dragen, onder voorwaarde dat de Stichting Rura deze zou doen restaureren. Met hulp van overheidssubsidies en bijdragen van particulieren en fondsen zijn deze gebouwen in- en uitwendig geheel gerestaureerd en heringericht.

Voor de komende 5 jaren stelt de Stichting Rura zich ten doel deze in zo goed mogelijke staat van onderhoud te bewaren, waarbij de rapportages van de Monumentenwacht Limburg het uitgangspunt vormen.

Beide gebouwen zijn in economische zin niet exploitabel. De gebouwen worden opengesteld bij bepaalde gelegenheden, kunnen bezocht worden o.l.v. stadsgidsen, en worden gebruikt voor openbare bijeenkomsten, door de Stichting Rura georganiseerd. De St. Jozefkerk kan als “huis der gemeente” gehuurd worden als trouw-lokatie voor burgerlijke huwelijken. Dit laatste gebeurt gemiddeld 2 maal per jaar; vergoeding aan Rura: € 100,00.

De Cattentoren (c) is een restant van de vestingwerken, waaraan sedert tientallen jaren niemand aandacht schonk en die verworven was tot een ruïne, overwoekerd door struikgewas, bomen en onkruid.

De Stichting Rura kocht deze ruïne voor een symbolisch bedrag, ontdeed deze van begroeiing en liet de restanten door een restauratie-aannemer consolideren en een fragment van de stadsmuur herstellen. Een en ander werd bekostigd uit speciaal voor dit doel geworven giften. Na voltooiing van de consolidatie kreeg dit object met de noordelijke stadsmuur, mede dankzij de medewerking van de gemeente Roermond, een plaats op de lijst van Rijksmonumenten.

Gedurende drie jaren trachtte Rura fondsen te werven voor verdere restauratie van de Cattentoren en aangrenzende stadsmuur en de bouw van een wachthuis op de toren. De bouwplannen waren reeds door de gemeente Roermond goedgekeurd. Het bestuursstandpunt luidde echter dat pas met de daadwerkelijke realisatie van dit project gestart kon worden, wanneer de financiering nagenoeg geheel gewaarborgd was. Voor restauratie van Cattentoren en de bouw van een wachthuis waren geen subsidies van rijkswege beschikbaar.

In het kader van de fondsenwerving heeft het bestuur in 2007 ingestemd met deelname aan het AVRO televisieprogramma “Restauratie”, dat een kans bood op verwerving van 1 miljoen Euro. Helaas werd ons project 2^e en ontving niets.

Maar daarna betoonde met name de gemeente Roermond zich een warm pleitbezorger voor dit project en stelde ruime subsidies beschikbaar.

In 2008 werd de financiering grotendeels afgezekerd, zodat opdracht gegeven kon worden tot algehele restauratie van de restanten en bouw van een wachthuis. In oktober 2008 vond de officiële oplevering plaats.

Van 2009 tot 2015 huurde de Stichting Bouwlogé tegen een symbolische prijs het object; vanaf 2015 worden de ruimten gebruikt door de werkgroep archeologie van de stichting Rura. In verband met de verwerking van de archeologische en deels zeer waardevolle vondsten van gebrandschilderd glas door de werkgroep, verstrekt de gemeente Roermond incidenteel een bijdrage in de huisvestingskosten.

Het wegkruis te Merum (d) wordt, evenals het kruis aan de Minderbroedersstraat (f), en zo mogelijk ook de putkapellen (g) en de wegkruisen (h) tenminste jaarlijks geïnspecteerd door vrijwilligers, terwijl deze vrijwilligers ook klein onderhoud uitvoeren. Sedert enkele jaren loopt het aantal vrijwilligers echter snel terug: ouderen moeten afhaken en jongeren willen zich niet meer binden. Dit is een beeld dat vrij algemeen bij clubs en verenigingen zichtbaar wordt en onderkend wordt als een zorgelijke ontwikkeling.

In de komende vijf jaren wordt met name via social-media en zo mogelijk ook via het onderwijs geprobeerd, om jonge mensen aan projecten van Rura te binden.

In 2011 en 2013 is groot onderhoud gepleegd aan het kruis met ombouw in de Minderbroedersstraat (f). Daarbij was aandacht voor het schilderwerk en de vochthuishouding van de wanden via inwatering vanaf de bovenzijde en vanuit opgaande muren. Daarbij is ook het muurwerk waar nodig hersteld en van een coating voorzien. De achterwand werd ontdaan van alle begroeiing en aanbouwsels zodat deze geheel vrij kwam te liggen en wind en zon voor een natuurlijke vochthuishouding kunnen zorgen.

Een boom waarvan de wortels een nadelige uitwerking hadden op de fundering werd bij deze gelegenheid ook verwijderd.

Het project is inmiddels voltooid; de kosten waren conform begroting en een en ander werd gefinancierd uit speciaal hiertoe geworven fondsen.

Sedertdien wordt het kruis met ombouw jaarlijks geïnspecteerd zodat kleine ongerechtigheden meteen vastgesteld en hersteld kunnen worden, zodat een grotere restauratie pas na langere tijd noodzakelijk zal zijn.

Laatste punt van aandacht is het vervangen van twee lantaarns, welke aangesloten zijn op de openbare verlichting. De nieuwe lantaarns zijn in 2023 geplaatst en de aansluiting zal plaats hebben zodra bouwactiviteiten in de omgeving afgrond zijn (2025).

De Synagoge (e) aan de Hamstraat was door de Joodse gemeenschap aan de eredienst onttrokken en verkeerde in desolate toestand.

Speciaal voor dit doel heeft Rura fondsen geworven en is in staat geweest de meest noodzakelijke herstellingen aan het exterieur laten uitvoeren. Het interieur is geheel in de oude staat gebracht, zodat de Synagoge thans een monument is voor het joods gebedsleven in Roermond.

Zoals aangegeven zorgt de Stichting Rura sedertdien voor het gewone onderhoud en investeerde tussen 2005 en 2025 ca. € 75.000,00 hierin.

De binnenplaats van de Synagoge werd door de Stichting Rura heringericht en met financiële medewerking van de gemeente Roermond, is hier in 2007 een monument ter nagedachtenis aan de in de Holocaust omgekomen Roermondse Joden opgericht.

Daarnaast werd een Euregionaal project opgestart met medewerking van de provincie Limburg, de gemeente Roermond en de Duitse deelstaat Nordrhein-Westfalen om te komen tot een reizende expositie over het Joodse leven in de regio.

Bij gelegenheid wordt de expositie uitgeleend, meest recentelijk aan de Heimatverein Wassenberg (expositie in scholen).

De voorbouw aan de Hamstraat (twee winkelpanden met bovenwoning en toegangsdeur en achtergelegen gang naar de synagoge) en de feitelijke synagoge op het achter terrein zijn eigendom van de Joodse Gemeente Maastricht en Limburg (NIHS-Limburg).

In de loop van 2020 heeft NIHS de voorbouw geheel verkocht (tot één meter achter de achtergevel) en voor de toegangsgang enkel een recht van overpad veilig gesteld.

In de praktijk brengt dit voor de (museale) openstelling van de synagoge nogal wat overlast met zich mee. De gang is na verbouwingen nooit afdoende afgewerkt. Bovendien wordt de gang gebruikt als stalling voor fietsen, scooter, afval etc. en in de tuin worden vuilcontainers, afval, overvol meubilair etc. geplaatst. Ook wordt veelvuldig verzuimd om de toegangsdeuren tot de gang te sluiten. Om deze reden heeft Rura zich genoodzaakt gezien om recentelijk (2023) een alarminstallatie met cameratoezicht in en rond de synagoge te laten plaatsen.

De overlast is met de eigenaar van de voorbouw wel bespreekbaar, maar met de huurders van winkels en woningen zijn nauwelijks afspraken te maken.

Ook voor de komende vijf jaren blijft het streven om de toegankelijkheid te verbeteren. Daarnaast wordt een onderhoudsplan voor de synagoge gemaakt en zullen fondsen geworven gaan worden teneinde groot onderhoud aan daken en buitenmuren (vochthuishouding) uit te kunnen laten voeren. Uitvoering dáárvan zal echter ook mede afhankelijk zijn van het oplossen van de geschetste perikelen rond de toegang en patiotuin.

2.3. LEZINGEN/BIJEENKOMSTEN

In voor- en najaar organiseert de Stichting Rura een lezing over een onderwerp, verband houdende met de historie van Roermond. Deze avonden zijn speciaal bedoeld voor de donateurs, die hiervoor schriftelijk uitgenodigd worden, maar zijn vrij toegankelijk voor alle belangstellenden, die hiervan middels de plaatselijke media in kennis gesteld worden.

In samenwerking met de kring Roermond van het Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap (LGOG) worden er 6 lezingen per jaar georganiseerd. Deze lezingen zijn gratis toegankelijk voor donateurs van Rura.

De donateurs van Rura kunnen tegen kostprijs aansluiten bij de studiereizen die het LGOG enkele malen per jaar organiseert.

2.4. UITGAVE BOEKEN EN DAARAAN VERWANTE ACTIVITEITEN

Jaarlijks geeft de Stichting Rura een jaarboek “Spiegel van Roermond” uit, waarin opgenomen bijdragen over de geschiedenis van Roermond.

De schrijvers van de bijdragen stellen deze om niet beschikbaar. Bij uitzondering kan het bestuur besluiten tot het beschikbaar stellen van een onkostenvergoeding.

Het boek wordt gratis uitgereikt aan de donateurs der stichting. Een aantal boeken wordt beschikbaar gesteld aan bedrijven of instellingen, die een financiële bijdrage gaven voor de totstandkoming van de uitgave. Een gering deel van de oplage (ca. 100 exemplaren) is beschikbaar voor de vrije verkoop.

Maximaal € 14.000,00 draagt Rura jaarlijks uit eigen middelen bij aan de uitgave en verspreiding van het jaarboek. De rest van de kosten dient gedekt te worden uit bijdragen uit het bedrijfsleven en uit de opbrengsten uit de vrije verkoop.

Hoewel de hoofdredacteur na 32 edities in 2024 stopte, is de continuïteit veilig gesteld en zal het bovenstaande ook voor de komende 5 jaren uitgangspunt zijn bij de uitgave van het jaarboek. Daarbij wordt steeds gezocht naar mogelijkheden om de uitgave zo voordelig mogelijk te realiseren, zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit van uitgave en inhoud.

In de loop der jaren heeft de stichting enige tientallen brochures en boeken uitgegeven, welke nauw verband houden met geschiedenis en cultuur van de gemeente Roermond. Zo verschenen o.a. een oorlogsbox b.g.v. 60 jaar bevrijding, het “Roermonds straatnamen-boek” en de heruitgave van de roman “Het zotte vleesch” van de Roermondse schrijver Jacob Hiegentlich b.g.v. diens 100^e geboortedag. Verder een brochure over het Joods leven in Roermond, in 2015 het boekje “Oorlog en bevrijding. Roermond 1940-1945” en bij gelegenheid van 80 jaar bevrijding het boek “Roermond frontstad.

Voor al deze en toekomstige uitgaven geldt dat deze zo veel mogelijk kosten-neutraal en in elk geval zonder winstoogmerk gerealiseerd worden.

Einde 2006 werd een samenwerkingsverband tussen de gemeente Roermond en de Stichting Rura opgestart om te komen tot de uitgave van een standaardwerk over de geschiedenis van Roermond. Prof. Dr. P. Nissen, als hoogleraar verbonden aan de Radboud Universiteit te Nijmegen, is daartoe gecontracteerd als schrijver van het boek. Najaar 2014 werd deze uitgave gepresenteerd en op enkele boeken na is de volledige oplage thans verkocht.

Naast het uitgeven van boeken in eigen beheer, werkt Rura mee aan de uitgave van boeken over de historie van Roermond door derden. Vrijwel altijd zijn dit uitgaven buiten het commerciële circuit. Bedoelde medewerking kan zich uiten in de vorm van een kleine garantie- of stimuleringssubsidie, maar vaker wordt gekozen voor de garantie van afname van een bepaald aantal boeken, welke Rura dan tegen kostprijs aanbiedt aan de donateurs. Een andere mogelijkheid is dat Rura haar donateurs informeert omtrent de uitgave en de mogelijkheid biedt tot voor-intekening.

Meest recente aanbieding in dit kader was de doctoraalstudie van Dr. E. Caris over de O.L. Vrouwe Munsterkerk.

Dit beleid wordt voort gezet.

Van recenter datum is de ontwikkeling dat overheden en diensten (Gemeente Roermond, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed) er de voorkeur aan geven om bij subsidiëring van een uitgave, deze middelen niet meer direct aan schrijver of uitgever beschikbaar te stellen. Zij hebben voorgesteld om aan de Stichting Rura deze subsidies uit te keren, waarna Rura voor uitkering aan de betreffende op het passende moment zorg dient te dragen.

Met deze werkwijze is inmiddels ervaring opgedaan en heeft Rura medewerking verleend aan het door de bouwhistorica Birgit Duckers geschreven boek over de bouwhistorie van het Roermondse Karthuizerklooster.

Een volgende activiteit in dit kader was de uitgave van een boek over de Staatsmijn Beatrix te Vlodrop.

Een vervolg hierop van geheel andere orde is het project “Ongezien Roermond !”.

Omdat de gemeentelijke overheid niet in aanmerking kan komen voor bepaalde subsidies heeft zij de Stichting Rura gevraagd het project “Ongezien Roermond !” op poten te zetten. Dit project behelst een synthetiserend onderzoek naar de stadsontwikkeling van Roermond in de periode van haar ontstaan tot circa 1600. Dit op basis van uitgevoerd archeologisch en bouwhistorisch onderzoek in de afgelopen 60 jaar. Het onderzoek zal daartoe alle archeologische en bouwhistorische rapportages in samenhang beschouwen en vergelijken met de geschiedschrijving tot nu toe op basis van schriftelijke bronnen.

Een publicatie is het hoofddoel, maar daarnaast wil de stichting zich actief inzetten om rondom het onderzoek meerdere doelen te verwezenlijken.

Stichting Rura is de penvoerder van een samenwerkingsverband van diverse specialisten die ruime ervaring hebben met archeologisch- en bouwhistorisch onderzoek in en naar de stad Roermond. De gemeente was zelf initiatiefnemer van het project. Maar omdat, zoals gezegd, rijksregels subsidie aan een andere overheid niet toestaan moest er een andere manier gevonden worden om subsidiëring mogelijk te maken. Stichting Rura werd bereid gevonden om deze rol te vervullen. Bij de vraag aan de stichting om als aanvrager en regie-voerende partij op te treden kwamen ook de risico's voor de stichting aan de orde op financieel vlak. De stichting heeft aangegeven het project onder haar verantwoordelijkheid te willen uitvoeren onder voorwaarde dat de gemeente een garantstelling voor het project zou verlenen met betrekking tot een deel van de door derden bekostigde middelen. De omvang van het project staat immers niet in verhouding tot de normale omvang en risico van de activiteiten van de stichting. Zonder deze garantstelling heeft de stichting aangegeven dat zij geen verantwoordelijkheid kan dragen voor het project en dat het project daarmee geen doorgang kan vinden.

Inhoudelijk heeft de stichting belangrijke steunbetuigingen gekregen vanuit de universiteiten van Amsterdam en Leiden, alsook van het Convent van Gemeentearcheologen (CGA). Zij dragen het project vanuit hun disciplines en kennis een warm hart toe zo blijkt uit diverse brieven.

Het project vloeit voort uit de Erfgoedvisie en is een unieke kans voor Roermond.

2.5. ADVISERING

De voorzitter van de Stichting Rura heeft zitting in het Monumenten-overleg van de gemeente Roermond.

De archivaris van de gemeente Roermond maakt deel uit van het bestuur van de Stichting Rura.

Het bestuur van Rura heeft recht op een zetel in het bestuur van de Stichting Stadspark (historische tuin van het voormalig Karthuizer-klooster in Roermond), welk park destijds door Rura ontwikkeld werd.

Middels een werkgroep is Rura betrokken bij het archeologisch onderzoek in de gemeente Roermond. Rura stelt aan deze werkgroep de ruimten in de Cattentoren ter beschikking om de, deels monumentale, glasvondst van gebrandschilderd glas te ordenen.

2.6. ONDERZOEK

In de loop van 2013 werd, naar voorbeeld van andere Nederlandse en Europese steden, het project “Sjtolpersteine” opgestart.

Dit project behelst een inventarisatie van de Roermondse panden waaruit in Wereldoorlog II Joodse burgers van Roermond door het Nazi-regime afgevoerd zijn. Het is de bedoeling om voor elk van deze panden een kleine, herinneringskassei in het plaveisel te laten plaatsen.

Inmiddels zijn deze stenen geplaatst en vanuit Rura zijn er vrijwilligers geworven die een of meerdere steentjes adopteren. Deze vrijwilligers controleren de steentjes enkele malen per jaar en zorgen ervoor dat op of rond 4 mei de steentjes gepoetst worden en voorzien van een eenvoudige bloemenhulde. Alle steentjes zijn momenteel geadopteerd en er is een kleine wachtlijst.

In 2024 is geopperd om ook Sjtolpersteine te gaan leggen voor omgekomen verzetshelden in de gemeente Roermond. Een werkgroep buigt zich over de vraag of hieraan gehoor gegeven gaat worden.

In september 2011 ging het project “Roermondse middenstand” van start.

In het kader van dit project werd geïnventariseerd welke middenstandszaken tussen 1900 en 2011 gevestigd waren op welk adres. Daarbij werd de omvang voorlopig beperkt tot de hoofdwinkelstraten, namelijk Hamstraat, Marktstraat, Neerstraat, Steenweg en Varkensmarkt.

In tweede instantie werden vraaggesprekken met vertegenwoordigers van de oudste middenstandsfamilies gevoerd. Momenteel ligt het project stil maar op termijn kan de informatie die verworven is, mogelijk verwerkt worden tot een artikel(enreeks) in het jaarboek of tot een afzonderlijke publicatie.

De gemeente Roermond heeft Rura benaderd om medewerking te verlenen bij een inventarisatie van de historische kelders in de binnenstad van Roermond. Omdat bij opsplitsingen van percelen en/of herbouw van Middeleeuwse panden vaak de kelders gehandhaafd bleven, zou een dergelijk onderzoek veel informatie over middeleeuws Roermond kunnen genereren. Het bestuur stelt zich welwillend op en wacht initiatieven van de gemeente af.

3. Financiën

3.1. FONDSSENWERVING

Een vaste, jaarlijkse bron van inkomsten vormen voor de Stichting Rura haar donateurs.

De stichting telt bij het schrijven van dit beleidsplan ca. 650 vaste donateurs, welke zich verplicht hebben om jaarlijks een donatie te doen van tenminste € 32,50. Er wordt een register bijgehouden van deze donateurs waarin opgenomen hun naam en adres.

Ooit begon de stichting met 250 donateurs, groeide tot ruim 900 omstreeks 1985, waarna een gestage teruggang inzette. Oorzaak is vooral de hoge gemiddelde leeftijd van de donateurs, terwijl allerlei activiteiten om nieuwe donateurs te werven, tot heden weinig reacties opleverden

Het voortdurend streven van het bestuur is gericht op het tenminste handhaven van dit donateursbestand.

Jaarlijks ontvangt de Stichting Rura een bedrag (ca. € 1.000,00) aan subsidie van de gemeente Roermond.

Zeer sporadisch ontvangt de stichting een legaat of een gift.

Voor nagenoeg alle activiteiten tracht de stichting extra financiële middelen te verwerven vanuit bedrijfsleven, fondsen e.d., welke dan steeds voor het aangegeven doel aangewend worden. Waar mogelijk streeft de stichting verwerving van subsidies van overheden na.

3.2. FINANCIËEL BEHEER

Het bestuur stelt zich niet ten doel om het vermogen van de Stichting Rura te doen groeien. Wel zal zij er voor waken een kleine reserve, die in het verleden gecreëerd werd, in stand te houden, opdat een eventuele financiële tegenvaller steeds uit eigen middelen opgevangen kan worden.

Zoals eerder aangegeven, gaat de Stichting pas over tot daadwerkelijke realisatie van een project, nadat de financiering van bedoeld project nagenoeg geheel gewaarborgd is. Dit betekent dat niet alle beschikbaar gestelde gelden meteen aangewend worden. Deze gereserveerde gelden worden op de spaarrekening van de stichting geparkeerd en worden in de jaarrekening op de balans opgevoerd als bestemmingsreservering.

De penningmeester voert administratie van de inkomsten en uitgaven, zodanig dat op elk moment het bestuur inzage kan krijgen ten aanzien van de financiële ontwikkelingen betreffende projecten of de algemene financiële stand van zaken.

Na afsluiting van het boekjaar, vóór de maand mei, presenteert de penningmeester aan het bestuur de jaarrekening van de stichting, waarin opgenomen de balans, de staat van inkomsten en uitgaven en de begroting voor het nieuwe boekjaar.

Het bestuur benoemt uit haar midden jaarlijks een uit twee personen bestaande kas-controle-commissie. De leden van de commissie controleren de administratie en onderliggende stukken en brengen verslag uit van hun bevindingen aan het bestuur. Hierna stelt het bestuur de jaarrekening vast en verleent decharge aan de penningmeester.

3.3. BESTEDING

De besteding van de geldmiddelen kwam hiervoor reeds meerdere malen aan de orde. Samenvattend kan gesteld worden dat de Stichting Rura alle verworven geldmiddelen aanwendt ter verwezenlijking van haar doelstelling en daarbij het creëren van reserves of vermogen niet nastreeft.

STICHTING RURA		BALANS	2024	2023
AKTIVA				
1.	GEBOUWEN			
	Kapel in de Weerd	1,00		
	Cattentoren	1,00		
	Kapel voormalig Ursulinenklooster	1,00		
	Wegkruis Merum-Herten	1,00		
			4,00	4,00
2.	PUTBEELDEN (bijlage lijst 1)		1,00	1,00
3.	VOORWERPEN VAN KUNSTHISTORISCHE EN/OF ARCHEOLOGISCHE WAARDE			
	conform lijst 11.02.1981	23.094,24		
	aankopen 1981 - 2001	8.544,13		
	klok (in bruikleen Historiehuis)	1.000,00		
			32.638,37	32.638,37
4.	BOEKEN, VIDEO'S, FILMS (bijlage lijst 2)		25.867,50	25.960,00
5.	VORDERINGEN			
	R. Dückers bijdrage "Spiegel"		0,00	500,00
	Gemeente Roermond (kalenders)		0,00	1.500,00
6.	LIQUIDE MIDDELEN			
	RABO-bank rendementrekening	34.800,35		
	RABO-bank rekening courant	3.909,79		
	kas	139,50		
			38.849,64	51.122,21
			97.360,51	112.225,58
			=====	=====

STICHTING RURA		BALANS	2024	2023
PASSIVA				
7.	EIGEN VERMOGEN			
	saldo per 31-12-2022	55.468,05		
	resultaat 2023	<u>5.118,16</u> -/-		
			50.349,89	55.468,05
8.	SCHULDEN KORTE TERMIJN			
	Vooruitbetaald huwelijk		100,00	2.661,52
9.	VOORZIENINGEN			
	fonds kapel voorm. Ursulinenklooster	0,00		
	fonds kruis Minderbroedersstraat	1.016,62		
	fonds Cattentoren	0,00		
	fonds exploitatie Cattentoren	0,00		
	fonds Synagoge	344,92		
	fonds St. Jozefkapel De Weerd	0,00		
	fonds Jaarboek "De Spiegel"	19.546,38		
	fonds presentatie jaarboek leden	2.500,00		
	reservering nieuw beleid	10.000,00		
	reservering onvoorziene vorderingen	<u>10.000,00</u>		
			43.407,92	50.843,31
10.	FONDS UITGEVERS CHRISTOFFEL-BOEK			
	Hoofdsom 2013 € 1.200,00; op verzoek uitbetaald aan Drs. Dennis Janssen dd. 22-12-2016 € 800,00			
	Batig saldo in bewaring bij Stg. Rura		400,00	400,00
11.	FONDS WAR-GELDEN			
	Saldo werkgroep archeologie		165,00	165,00
12.	FONDS STICHTING "GEEF OM DE KAPEL"		2.037,70	2.037,70
13.	FONDS "SJTOLPERSTEINE" JOODS ROERMOND		900,00	650,00
			<u>97.360,51</u>	<u>112.225,58</u>
			=====	=====

TOELICHTING BALANS 2023 STICHTING RURA

* Bij bestuursbesluit van 12 april 2006 vond ten aanzien van de gebouwen (1) een herwaardering plaats: Aangezien zij feitelijk geen economische waarde vertegenwoordigen werd de waarde voor alle vier gesteld op € 1,00.

Hoewel de ruïne van de Cattentoren in 2009 gerestaureerd werd en voorzien van een opbouw, is de balanswaarde gehandhaafd op € 1,00. Al is er namelijk in dit complex een bruikbare kantoorruimte gecreëerd, qua beschikbaar vloeroppervlak is deze niet commercieel te verhuren en vertegenwoordigt derhalve geen economische waarde. Ook is het gebouw niet direct via de openbare weg bereikbaar (alleen via terreinen van LLTB/Ondernemershuis). Het complex mag volgens overdrachtsakte bovendien nooit aan derden verkocht worden, maar kan slechts terug verkocht worden aan de oorspronkelijke eigenaar (LLTB) voor de aankoopwaarde van Hfl. 1,00. Dit laatste geldt overigens ook voor de St. Jozef-kapel en de Ursulinen-devotiekapel.

* Ten aanzien van de putbeelden (2) werd in de bestuursvergadering van 5 juni 2012 besloten deze te herwaarderen op € 1,00. Reden is dat de in de jaarrekening opgevoerde waarde ongefundeerd was. Streven blijft om de beelden op enig moment te laten waarderen door een taxateur, waarna een reële waarde in deze jaarrekening opgenomen kan worden. De in opdracht van Rura vervaardigde replica's zijn geheel afgeschreven.

* In de beschrijving van het bezit van de voorwerpen van kunsthistorische en/of archeologische waarde (3) deed zich geen wijziging voor. Van het Cuypershuis kwam in 2010 een nieuwe lijst beschikbaar van bezittingen van de Stg. Rura die in het Cuypershuis en in het Historiehuis in bewaring zijn.

De klok die onze stichting in bruikleen had afgestaan aan het gemeentehuis van Roermond is enige jaren geleden overgebracht naar het Historiehuis. Het Historiehuis heeft domicilie in het pand van de basisbibliotheek Bibliorura aan de Neerstraat.

* Het bestuur besloot in haar vergadering van 5 juni 2012 om de grote en nagenoeg onverkoopbare voorraad van boeken (4) terug te brengen tot een meer realistische omvang. De voorraad is aanvang 2025 geteld. Per saldo nam het boekenbezit iets af in waarde. Het restant van de nieuwe editie van "De Spiegel van Roermond" werd in 2024 geheel verkocht. Er konden dus ook geen exemplaren van de nieuwste editie aan de voorraad toegevoegd worden.

* Bij bestuursbesluit in de vergadering van 27 januari 2016 werd bepaald dat de nog onverkochte voorraad boeken "Kluzenaars in de stad" van Drs. B. Dukers afgewaardeerd wordt naar € 1,00. Reden is dat het boek nagenoeg onverkoopbaar is en de restvoorraad derhalve gebruikt zal worden voor geschenkacties e.d. Tot 2016 stond deze voorraad als aparte post op de balans. Thans is deze opgenomen in het overzicht van het totale boekenbezit.

* Vorderingen (5) worden opgenomen conform eerder gedane formele toezeggingen.

* De liquide middelen (6) zijn overgenomen zoals vermeld in boekhouding en op afschriften van banken.

* Op het eigen vermogen (7) werd afgeschreven het negatief resultaat van het boekjaar 2024.

* De schulden korte termijn (8) zijn opgevoerd conform exploitatierekening en subrekeningen. Dit jaar betrof het een in 2014 betaalde maar afgezegde huwelijkssluiting in de kapel in de Roermondse Weerd.

* De voorzieningen (9) betreffen reserves voor speciale bestemmingen. Op deze voorzieningen werden in mindering gebracht de kosten en omgekeerd toegevoegd wanneer sprake was van een batig saldo in de exploitatie.

In verband met het slechte financiële resultaat konden dit boekjaar geen bedragen aan de reserveringen toegevoegd worden, hetgeen voor 2025 tot een extra belasting zal leiden.

* In het boekjaar 2013 werd onze stichting benaderd door de uitgevers van het Christoffelboek (waaronder Drs. Dennis Janssen z.g.) met het verzoek of het batig saldo van deze uitgave bij Rura ondergebracht kon worden.

Belangrijkste reden om dit bedrag bij Rura in bewaring te geven is dat de uitgevers enkele particulieren zijn, niet verenigd in een rechtspersoon. Bij de Stichting Rura acht men het bedrag onder veilige hoede.

In overleg met de voorzitter zijn duidelijke afspraken gemaakt, welke schriftelijk vastgelegd zijn, waarna het bedrag in ontvangst genomen is en opgevoerd (10) op de balans. In 2016 verzocht de heer Drs. Dennis Jansen (†) per mail namens de initiatiefgroep een bedrag van € 800,00 naar hem over te willen maken. Thans resteert derhalve nog € 400,00.

* De Werkgroep Archeologie van onze stichting had steeds een kleine eigen kas onder haar beheer. De beheerder van deze kas, de heer Drs. Cor Houben heeft verzocht deze kas onder te mogen brengen bij Rura en aldus gebeurde als balanspost (11).

* In 2017 benaderde het bestuur van de Stichting “Geef om de Kapel” in de persoon van de heer Har Scheepers ons: Deze stichting werd feitelijk alleen nog maar in stand gehouden om, in geval van een eventuele onttrekking van de Kapel in het Zand aan de eredienst, de door de stichting geschonken ramen veilig te stellen. Het bestuur zag zich niet in staat om tot in lengte van jaren deze stichting in stand te houden en benaderde daarom de Stichting Rura met het verzoek deze taak op zich te willen nemen.

Na onderhandelingen onder leiding van Mr. H. van der Bruggen ging het bestuur van Rura akkoord en werd per notariële akte een en ander geformaliseerd. De stichting “Geef om de kapel” droeg daarop ook haar resterende gelden over aan Rura, dat dit bedrag herkenbaar in haar jaarrekening opgenomen wilde zien. Daarom is dit bedrag geactiveerd (12) en niet in de gewone exploitatie opgenomen.

* In 2019 is, in navolging van veel Europese steden, in Roermond het sympathieke project “Stolpersteine” van start gegaan. Dit behelst het plaatsen van kleine, messing straatsteentjes in het plaveisel vóór de huizen, waar in 1940 Joodse mensen woonden en die in de loop van de jaren 1940-1945 afgevoerd werden en in de Shoah omkwamen. Rura is gestart met een actie om een steentje te doen adopteren. Het opgebouwde tegoed is als balanspost opgevoerd (13).

STICHTING RURA**EXPLOITATIE-REKENING 2024****BATEN**

1.	donaties	16.540,55	22.000,00
2.	subsidie Gemeente Roermond	540,00	450,00
3.	rente		
	rendementrekening	491,37	
	overige rekeningen	<u>0,00</u>	
		491,37	100,00
4.	huur beeld O.L. Vrouw: parochie H. Tomas	0,45	0,45
5.	huur schilderij M.Guillaume: Hotel "De Oranjerie"	4,54	4,54
6.	diverse verkopen	673,20	900,00
7.	verkoop Spiegel van Roermond 2024	964,00	0,00
8.	giften en bijdragen	2.212,00	4.370,01
9.	gift Sjtolpersteine	250,00	0,00
	TOTAAL (GEWONE EXPLOITATIE)	21.676,11	27.825,00
		=====	=====

opmerking: *de cursief weergegeven cijfers geven de bedragen weer conform de begroting 2024*

LASTEN

10.	administratie	54,70	100,00
11.	verzekeringen	950,94	1.000,00
12.	adresverwerking/ledenbestand	188,76	350,00
13.	porti/postbus	585,44	400,00
14.	drukwerk	497,09	400,00
15.	bestuurs-/vergaderkosten	0,00	200,00
16.	representatie-kosten	100,50	100,00
17.	kosten excursies	0,00	0,00
18.	kosten leden-bijeenkomsten	5.159,25	4.750,00
19.	kosten lezingen i.s.m. LGOG	420,00	0,00
20.	werkgroep archeologie/exploitatie werkruimte Cattentoren	157,81	2.000,00
21.	bijdragen aan derden	0,00	50,00
22.	automatisering	763,20	1.200,00
23.	bank- en rentekosten	292,36	275,00
24.	kruisen, kapellen & putbeelden	189,99	100,00
25.	putkapel Steegstraat	304,79	0,00
26.	nadelig exploitatie-saldo Kapel in de Weerd	1.893,14	500,00
27.	nadelig exploitatie-saldo devotiekapel Ursulinenklooster	157,66	0,00
28.	nadelig exploitatie-saldo Cattentoren	736,14	900,00
29.	nadelig exploitatie-saldo Synagoge	0,00	1.500,00
30.	bijdrage in kosten jaarboek "Spiegel van Roermond"	13.000,00	13.000,00
31.	bijdrage algemene kosten jaarboek (verzenden etc.)	<u>1.000,00</u>	<u>1.000,00</u>
	<i>Transporteren</i>	26.451,77	27.825,00

VERVOLG LASTEN

transporteren	26.451,77	27.825,00
32. diverse projecten	0,00	0,00
33. afschrijving op boekenbezit	92,50	0,00
34. naar balans: toevoeging reservering t.b.v. Cattentoren (gebouw)	0,00	0,00
35. naar balans: toevoeging reservering t.b.v. Cattentoren(expolitatie)	0,00	0,00
36. naar balans: toevoeging reservering t.b.v. St. Jozefkapel	0,00	0,00
37. naar balans: toevoeging reservering t.b.v. Ursulinenkapel	0,00	0,00
38. naar balans: toevoeging reservering t.b.v. Kruis Minderbroeders	0,00	0,00
39. naar balans: gift t.b.v. Sjtolpersteine	250,00	0,00
	26.794,27	27.825,00
40. resultaat 2024 (negatief)	5.118,16 -/-	0,00
	21.676,11	27.825,00
	=====	=====

opmerking: de cursief weergegeven cijfers geven de bedragen weer conform begroting 2024